

Hoe het Péter Magyar lukte om Orbán te verslaan, en wat de rest van de wereld daarvan kan leren

Lang hield iedereen het voor onmogelijk, maar Péter Magyar is er in geslaagd: Viktor Orbán vloeren bij de Hongaarse verkiezingen. Hoe kreeg de oppositiekandidaat dat voor elkaar? En wat kan de rest van Europa, en de wereld, van hem leren?

Sander van Mersbergen

13 april 2026, 07:21 • Laatste update: 07:48

Terwijl Boedapest feestvierde, met straten vol dansende mensen en toeterende auto's, verbaasde de wereld zich zondagavond nog over de verkiezingsoverwinning van Péter Magyar in Hongarije. Europese leiders reageerden overwegend verheugd, in Washington en Moskou zullen ze zich achter de oren hebben gekrabd.

Donald Trump en Vladimir Poetin verliezen immers hun belangrijkste Europese bondgenoot. Want Viktor Orbán verloor, en hoe. Hoewel hij de Hongaarse democratie in zestien jaar volledig naar zijn hand zette, bleek tegen de onvrede van de bevolking én het verhaal van Magyar geen kruid gewassen.

Dit is het recept van de winnaar.

1. De economie

De steun voor Orbán kwam traditioneel voort uit economisch comfort onder de bevolking. Hongaren kregen het elk jaar een beetje beter. Dat was de laatste jaren anders. Mede door ingrijpen van de EU - fondsen werden bevroren vanwege corruptie en zorgen over de rechtsstaat - kwam er zand in de motor.

Magyar voerde campagne met de belofte om de fondsen weer te ontdooien. Jongeren waren ronduit bezorgd over de positie van Hongarije binnen de EU. Ze vreesden dat bij een herverkiezing van Orbán het lidmaatschap serieus in gevaar kwam, met alle economische gevolgen van dien.

Magyar zei in zijn overwinningsspeech de schade te willen herstellen die de regering de afgelopen jaren aanrichtte, en de gezondheidszorg en het onderwijs te verbeteren.

Hoe het Péter Magyar lukte om Orbán te verslaan, en wat de rest van de wereld daarvan kan leren

2. Geen vazal

Meteen tijdens zijn overwinningsspeech in Boedapest maakte Magyar duidelijk dat hij 'geen vazal' van andere landen wil zijn. Hij noemde Rusland daarbij niet expliciet, maar zei veelbetekenend dat Hongarije in Europa hoort en dat hij de banden met de EU wil verbeteren.

Hongarije liet met de keuze voor Magyar zien dat het niet langer een marionet van Poetin wil zijn. „Weg met de Russen”, scandeerden de aanwezigen bij de rally van Tisza, de partij van Magyar. De Hongaren bleken ook niet onder de indruk van een bezoek van de Amerikaanse vicepresident JD Vance, die vorige week naar Boedapest kwam om Orbán te steunen.

De les voor de EU: het Europese verhaal is niet dood, en de democratie ook niet. Integendeel, zou je bijna zeggen.

3. Géén progressief geluid, wél een nieuwe partij

Magyar mag voor de rest van Europa aanvaardbaarder zijn dan Orbán, zijn boodschap is bijna net zo rechts. Hij verzet zich bijvoorbeeld fel tegen migratie, en op een onderwerp als lhbti-rechten houdt hij zich op de vlakte. Hij is ook niet uitgesproken pro-Oekraïne.

De verwachting is dat er na deze verkiezingen geen enkele linkse partij meer overblijft in het Hongaarse parlement. Ook progressieve kiezers kozen voor het conservatieve, maar anti-corrupte verhaal van Magyar. „Dat vraagt de geschiedenis nu van ons”, zegt de jonge stadgids Marton (30) bijvoorbeeld.

De vreugde was er na de zege van Magyar niet minder om. Die wist ontzettend veel kiezers te mobiliseren door een nieuwe partij op te richten en bewust weg te blijven van de traditionele oppositiepartijen. Die worden door veel Hongaren als net zo corrupt beschouwd als Fidesz, de partij van premier Orbán.

De kandidaten van Magyar, die zelf twee jaar geleden uit Fidesz stapte, komen grotendeels van buiten de politiek. Ze bekleedden bijvoorbeeld topfuncties bij Shell en Vodafone. Dat werkte.

Hoe het Péter Magyar lukte om Orbán te verslaan, en wat de rest van de wereld daarvan kan leren

4. Een begeesterde campagne

Boedapest had Magyar al 'in de pocket', zegt Marton. Daarom besteedde de Tisza-leider veel tijd in de rest van het land. Honderden toespraken door heel Hongarije (zes per dag!) zorgden ervoor dat ook de schoonfamilie van Marton, die op het platteland woont en zelden een landelijk politicus van dichtbij zag, naar het verhaal van Magyar kon luisteren.

Het was ook een heel duidelijke breuk met de partijen die het in het verleden tegen Orbán opnamen. Die hadden vaak een wat apathische uitstraling, terwijl de rally's van Magyar vol energie zaten.

Veel bekende mensen waagden het zich achter hem te scharen. Niet alleen acteurs en artiesten, maar ook invloedrijke mensen uit het bedrijfsleven. Bij eerdere verkiezingen keken zij wel uit, bang om de toorn van de klik rond Orbán te wekken. Nu deden ze hun mond open.

5. Concrete beloftes

Magyar won het vertrouwen van de Hongaren door grote hervormingen te beloven. Onder Orbán en Fidesz werd Hongarije 'door en door corrupt', stelde bijvoorbeeld het Europees Parlement vast. Vrienden en familieleden van de premier zijn steenrijk geworden. De rechtstaat is afgebroken.

Magyar zegt het netwerk rond Orbán te willen ontmantelen. Hij wil corruptie hard aanpakken en kopstukken ter verantwoording roepen. De grondwet moet herschreven worden, de journalistiek moet weer vrij worden en tot slot moet ook de afhankelijkheid van Russische energie worden afgebouwd.

Hoe het Péter Magyar lukte om Orbán te verslaan, en wat de rest van de wereld daarvan kan leren

6. De media

Péter Magyar wist zijn beweging razendsnel op te bouwen, en dat in een land waar de regering de traditionele media grotendeels controleert. Zijn strategie: zijn inhoudelijke programma strak en deels vaag houden, zodat staatsmedia weinig munitie hadden om hem aan te vallen. Anderzijds leunde hij op opkomende media, zoals het politieke YouTube-kanaal *Partizán*.

Waar de traditionele zenders een onafgebroken Orbán-show uitzenden, kwamen onafhankelijke websites de afgelopen maanden met pijnlijke onthullingen over de Fidesz-regering.

Zo werd blootgelegd dat de Hongaarse minister van Buitenlandse Zaken bij vergaderingen in Brussel een direct lijntje heeft met zijn Russische ambtgenoot Lavrov. Dat soort nieuws bereikte heel veel mensen, merkte ook Marton in zijn omgeving. „Ze doen geweldig werk en worden gewoon vertrouwd.”

Magyar kondigde bij zijn overwinningstoespraak aan dat de leiding van de door de staat gecontroleerde media moet vertrekken.